

In het voetspoor van de Brenninkmeijers

TEKST JEANNETTE VAN DITZHUIJZEN

43,5 km

Met de trein naar Bad Bentheim en dan terugfietsen over een oude handelsroute – deels nostalgisch onverhard. Het kan alleen nog deze hersft.

Haast u, laatste kans! De Grensland Express tussen Hengelo en Bad Bentheim houdt er in december mee op. Wie dus nog de Handelswegroute wil fietsen, moet snel zijn. Want mooi is-ie, de fietsroute van 25 kilometer. Met een verlenging naar Hengelo (18,5 km) heb je een aardige dagtocht.

Drie jaar geleden begon openbaar-vervoerbedrijf Syntus als experiment met het grenstreintje van Hengelo naar Bad Bentheim. Tevoren werd gewaarschuwd dat er minimaal vijfhonderd reizigers per dag moesten instappen. Al snel bleek dat dat aantal niet gehaald zou worden. Telkens bleef de teller steken op zo'n driehonderd passagiers; te weinig voor een rendabele verbinding. Syntus had natuurlijk kunnen leren van de lijn Enschede-Gronau. Die liep ook matig, totdat ze hem doortrokken naar Dortmund en Münster. Misschien is dat ook een idee voor dit op-sterven-na-dood-lijntje?

Genoeg gemopperd. Nu kan het nog. Dus hup, fiets mee en op naar het Duitse Bad Bentheim. De route is van oorsprong bestemd voor wandelaars. Vanwege het treinexperiment zorgden de VVV's ervoor dat het stuk tussen Bad Bentheim en Oldenzaal onder de naam Töddenweg ook geschikt werd voor fietsers. Zo kun je lekker met de trein heen en op de fiets terug. Of omgekeerd natuurlijk.

Een Tödde is een marskramer. In Nederland heet de wandelroute dan ook het Marskramerpad. Langs deze weg zouden eeuwenlang marskramers vanuit Duitsland naar Nederland zijn getrokken, waar meer geld te verdienen viel. Want in ons land ging het in met name de 17de

Herfstig bos in Twente.

FOTO HH

eeuw economisch stukken beter dan in het Duitse Westfalen. Zoals nu Polen en Roemenen naar ons land komen, zo waren het destijds de Westfalen die de reis naar de Lage Landen ondernamen. Te voet, beladen met rugzakken en pakken textiel voor de verkoop. Omdat het niet echt veilig was in de donkere bossen, wandelden ze meestal in groepen. De Tödden hadden zelfs een eigen handelstaal.

Net als de Polen nu, bleven sommige handelslieden in Nederland hangen. Zo stichtte de Duitser August Sinkel in 1821 het eerste warenhuis in Amsterdam: de Winkel van Sinkel. En de broers Clemens & August Brenninkmeijer uit

Mettingen sloegen vanaf 1841 hun textielwaren in Sneek op. Kort daarna openden ze er een kledingmagazijn.

Doordat de Töddenweg eigenlijk een wandelroute is, fietsen we veel over onverharde paden. De lage zon tussen de bomen, de nevel over de akkers en het schitterende uitzicht vanaf het hooggelegen Gildehaus stemt ons meteen al tevreden.

Bij Gildehaus en Bad Bentheim wordt al eeuwenlang Bentheimer zandsteen gewonnen. Het Paleis op de Dam en de Haarlemmerpoort in Amsterdam zijn uit deze natuursteen opgetrokken, evenals de burcht in Bad Bentheim en de Gildehauser Ostmühle uit 1750.

Na Gildehaus duiken we het bos in en na een kilometer of veertien bereiken we de grens, met vlak daarachter het riviertje de Dinkel. Ons tegemoet rijdende fietsers hadden al gewaarschuwd dat de weg hier onder water staat door zware regenval. Dus schoenen uit en fietsen door een centimeter of dertig hoog water. Het is koud, maar wel een leuk en onverwacht avontuur.

Langs fraaie Twentse dreven bereiken we daarna Oldenzaal – officieel het einde van de fietsroute. Wie nog nooit in Bad Bentheim of Oldenzaal is geweest, heeft wellicht genoeg aan dit stuk. Want in beide steden is meer dan genoeg te zien en te doen. Desondanks vinden we 25 kilometer wat weinig en daarom plakken we er nog een fraai stuk naar Hengelo aan vast. Ook deze knooppuntenroute gaat grotendeels over onverharde paden en door het bos, waar het zonlicht door de kalende takken speelt. We passeren een deel van de campus van de Universiteit Twente, prachtig gelegen in het groen, en rijden daarna Hengelo binnen.

Wanneer we op het station op onze trein staan te wachten, zien we verderop de Grensland Express weggrijden.

Jammer hoor.